

Ötletek mérés-értékeléshez

A 21.században egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulás fejlesztése, ennek technikái, programjai, eszközei, így egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni a mérési-értékelési tevékenységre is, hisz az eredményes tanításnak feltétele, hogy a pedagógus a tanítási folyamatban rendszeres visszajelzések alapján próbálja optimalizálni gyakorlati tevékenységét.

Az értékelés során nem pusztán a tanulási folyamat eredményeinek ismerete fontos. A tudatos fejlesztés érdekében visszajelzések kellene arra vonatkozóan is, hogy a pedagógiai célok kitűzése és az eredmények megszületése között lejátszódó tanítási-tanulási folyamat mennyire eredményes.

Az egész életen át tartó tanulás stratégiája előtérbe helyezte a tanulási képességek fejlesztését, értékelését. A tanulás folyamatában egyre nagyobb hangsúlyt kap az önfejlesztés, az önértékelés, az egyéni stratégiák fejlesztése. Ezek a kihívások egyre inkább a formatív értékelés fontosságára hívják fel a figyelmet. A formatív értékelés célja, hogy a diák eredményesebb tanulását segítse, ne osztályzattal értékelje az eddigi munkát, hanem mutasson rá azokra a lehetőségekre, amelyekkel a tanulási folyamat eredményesebbé válhat.

Néhány konkrét gyakorlat formatív értékeléshez:

- Óra végén a tanulók egy papírra három, a tananyaggal kapcsolatos összefoglaló (igaz) állítást, illetve három kérdést írnak fel (abból a részből, amit nem értettek teljesen).
- Ugyanez kicsit másképp: egy kártya vagy papír egyik oldalán +, a másik oldalán – jellel. A + oldalra leírnak röviden pl. 3 olyan dolgot, amit megértettek, a - oldalra pedig felsorolják, amiket nem értettek meg.
- Közlekedési lámpa mintájára piros, sárga vagy zöld jelzést használnak a tanulók, hogy a tanulási folyamat egy-egy pontján jelezzék, mennyire értettek meg egy-egy jelenséget.

A szummatív értékelésre a francia partneriskolánkban gyakran alkalmazott módszer az elektronikus formában elkészített projekt munka, a prezentáció, amelynek számos előnye van: komplex, egyszerre több kompetencia mérését is lehetővé teszi (szövegértés, szövegalkotás, szóbeli megnyilvánulás, hiszen szóban elő is kell adni), s a tanuló fejlődésének dokumentálására is jól alkalmazható. Nevelési, fejlesztési szempontból kiemelkedő jelentőségű, hisz a gyermeket

bevonjuk az értékelő- önértékelő folyamatba, s egyben valódi, tárgyi bizonyítéka van munkájának. Felhasználásának számos formája, módszere ismert a világban, hisz minden tantárgy tanítása során alkalmazható, olyan esetekben is, amikor a papírforma nehezen működik.

A portfólió készítése elsősorban a gyakorlati képzésben alkalmazott értékelési forma a testvériskolánk gyakorlatában, amely az egész éves teljesítményt zárja le, az értékelése előre megadott szempontok alapján történik, a tanár formatív szöveges értékelése év közben lehetőséget ad a diáknak az elkövetett hibák korrigálására.

Az írásbeli számonkérések esetében a tanulói motiváció ösztönzése céljából a diákok hozzáállását is pontozzák.

A számonkérések gyakorlat-orientáltak szinte minden tantárgy – még a közismereti tantárgyak esetében is igyekeznek megtalálni a közös pontokat a tanult szakmával.

Várnainé Sütő Emőke